

2022

Kertomus

(annettu asetuksen (EU) N:o 806/2014 92 artiklan 4 kohdan nojalla)

mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, neuvoston ja komission suorittaessa asetuksen mukaisia tehtäviään varainhoitovuonna 2022

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Puh. +352 4398-1
Tiedustelut: eca.europa.eu/fi/Pages/ContactForm.aspx
Verkkosivut: eca.europa.eu
Twitter: @EJAuditors

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2023

PDF ISBN 978-92-849-0035-0 doi:10.2865/938195 QJ-05-23-115-FI-N

Kertomuksen kuvaus:

Yhteinen kriisinratkaisumekanismi on EU:n järjestelmä, jolla hallitaan kaatuvien pankkien kriisinratkaisua euroalueella. Yhteisellä kriisinratkaisuneuvostolla on tässä keskeinen rooli yhdessä komission ja neuvoston kanssa. Se valvoo yhteistä kriisinratkaisurahastoa, jonka avulla voidaan tukea pankkien kriisinratkaisua. Tilintarkastustuomioistuimella on velvollisuus laatia vuosittain kertomus pankkien kriisinratkaisuun liittyvistä mahdollisista ehdollisista vastuista.

Komissio ja neuvosto eivät ole ilmoittaneet ehdollisia vastuita varainhoitovuoden 2022 osalta. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti huomattavasti suuremman määrän kuin vuoden 2021 tilinpäätöksessä, mikä johtui pääasiassa pankkien vuonna 2022 esittämistä uusista kanneperusteista. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut, että kriisinratkaisupäätöksistä olisi aiheutunut ehdollisia vastuita. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ollut olennaisesti ristiriidassa yhteisen kriisinratkaisuneuvoston arvioinnin kanssa.

Sisällys

	Kohta
Tiivistelmä	I–VII
Johdanto	01–04
Kertomuksen oikeusperusta	01
Ehdolliset vastuut: määritelmä ja merkitsemisperusteet	02
Taustatietoa yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin liittyvistä ehdollisista vastuista	03–04
Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa	05–07
Tarkastuksen laajuus	05
Tarkastustapa	06–07
Huomautukset	08–32
Osa I: Kriisinratkaisuneuvoston ehdolliset vastuut	08–27
Kriisinratkaisupäätöksistä ja kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskevista päätöksistä johtuviin oikeudellisiin menettelyihin liittyvät ehdolliset vastuut	09–13
Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät periaatteeseen, jonka mukaan velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan	14
Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät yhteiseen kriisinratkaisurahastoon suoritettaviin pankkien vakausmaksuihin EU:n tasolla	15–24
Ehdolliset vastuut, jotka johtuvat kansallisella tasolla vireillä olevista ennakkollisia vakausmaksuja koskevista tapauksista	25–26
Riita-asioihin liittyvät sisäiset kontrollit	27
Osa II: Komission ehdolliset vastuut	28–30
Osa III: Neuvoston ehdolliset vastuut	31–32
Johtopäätökset ja suositukset	33–38
Liitteet	
Liite I – Aiempina vuosina esitettyjen suositusten seuranta	
Lyhenteet	

Sanasto

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastaus

Komission vastaukset

Neuvoston vastaus

Tarkastustiimi

Tiivistelmä

I Euroopan tilintarkastustuomioistuimella on oikeudellinen velvollisuus antaa vuosittain kertomus mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet yhteisen kriisintarkastusneuvoston, komission tai neuvoston suorittaessa kriisintarkastustehtäviään. Tilintarkastustuomioistuin arvioi, olivatko nämä kolme elintä ilmoittaneet kyseisiin tehtäviin liittyvistä riskeistään esittämällä ehdolliset vastuut asianmukaisesti. Kesäkuussa 2023 (vuoden 2022 tilinpäätöksen laatimisaikana) kyseisiä kolme elintä vastaan oli käynnissä EU:n ja kansallisella tasolla erilaisia oikeudellisia menettelyitä, jotka koskevat niiden kriisintarkastustehtäviä.

II Banco Popular Español S.A.:n osalta oli vireillä EU:n tasolla 104 oikeustapausta vuoden 2022 lopussa. Neljästä unionin yleisen tuomioistuimen 1. kesäkuuta 2022 antamasta tuomiosta, joissa vahvistettiin kriisintarkastuspäätöksen laillisuus ja hylättiin vahingonkorvauskanne, oli tehty viisi valitusta. Banco Popular Español S.A.:n kriisintarkastuksesta on lisäksi edelleen vireillä 334 kansallisen tason hallinnollista menettelyä ja oikeudenkäyntiä.

III Yhteinen kriisintarkastusneuvosto hyväksyi Sberbank d.d:tä ja Sberbank Banka d.d:tä koskevat kriisintarkastusmääräykset ja Sberbank Europe AG:a koskevan kriisintarkastuksen tekemättä jättämistä koskevan päätöksen 1. maaliskuuta 2022. Sberbank Europe AG, jonka päätoimipaikka on Itävallassa, ja sen Venäjällä toimiva emoyhtiö nostivat tämän jälkeen kahdeksan kannetta unionin yleisessä tuomioistuimessa. Vuoden 2023 puoliväliin mennessä oli vireillä viisi kansallisen tason hallinnollista ja tuomioistuinmenettelyä, jotka koskivat Sberbank-yhteisöjen kriisintarkastusta.

IV Yhteinen kriisintarkastusneuvosto raportoi tilinpäätöksessä kriisintarkastuspäätöksiin tai kriisintarkastuksen tekemättä jättämistä koskeviin päätöksiin liittyvistä oikeustapauksista, mutta se ilmoittanut näihin tapauksiin liittyviä ehdollisia vastuita, koska se pitää niihin liittyvää riskiä vähäisenä. Kriisintarkastusneuvosto ilmoitti tietoja niiden ehdollisten vastuiden luonteesta, jotka liittyvät kansallisella tasolla vireillä oleviin asioihin, mutta se ei kykene kvantifioimaan kyseisten vastuiden mahdollista taloudellista vaikutusta. Tähän ovat syynä kriisintarkastusta koskevan oikeudellisen kehityksen ominaispiirteet ja kyseisten yhteisöjen osalta toteutettujen kriisintarkastustoimien erityisolosuhteet.

V Kriisinratkaisuneuvosto kerää pankeilta ennakkollisia vakausmaksuja yhteiseen kriisinratkaisurahastoon. Näitä maksuja voidaan käyttää pankkien kriisinratkaisuun. Kesäkuuhun 2023 mennessä EU:n yleisessä tuomioistuimessa oli nostettu 86 kannetta ennakkollisiin vakausmaksuihin liittyviä päätöksiä vastaan. Pankit esittivät uusia kanneperusteita yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa vastaan. Tämän seurauksena kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti 1887 miljoonan euron ehdolliset vastuut, jotka liittyvät yhteisestä kriisinratkaisurahastosta mahdollisesti maksettaviin korvauksiin, sekä 4,6 miljoonan euron määrän, joka liittyy mahdollisiin oikeudenkäyntikulujen korvauksiin. Kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut ehdollisia vastuita, jotka liittyisivät ennakkollisia vakausmaksuja koskevia päätöksiä vastaan vireille pantuihin kansallisen tason oikeudellisiin menettelyihin, koska se katsoo, että riski on vähäinen.

VI Toimittamiensa tarkastustoimenpiteiden, hankkimansa evidenssin ja varainhoitovuoden 2022 tilinpäätöstä laadittaessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella tilintarkastustuomioistuin toteaa, ettei sen tietoon ole tullut seikkoja, jotka antaisivat sille aiheen uskoa, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, komission ja neuvoston kriisinratkaisutehtävien suorittamisesta aiheutuvat ehdolliset vastuut olisi ilmoitettu olennaisella tavalla virheellisesti.

VII Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vahvistaa sisäisen valvonnan järjestelmiään tilipäätöksen laatimisen osalta, jotta kriisinratkaisuneuvosto voisi dokumentoida riittävällä tavalla perustelunsa sellaisia EU:n tuomioistuimissa vireillä olevia oikeudenkäyntejä varten, joissa riski katsotaan vähäiseksi.

Johdanto

Kertomuksen oikeusperusta

01 Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun [asetuksen](#) 92 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin laatii kertomuksen (joko yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, neuvoston, komission tai muiden) mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet kriisinratkaisuneuvoston, neuvoston ja komission suorittaessa kyseisen asetuksen mukaisia tehtäviään.

Ehdolliset vastuut: määritelmä ja merkitsemisperusteet

02 Ehdollinen vastuu määritellään¹ joko

- o mahdolliseksi velvoitteeksi, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan Euroopan unionin määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa, tai
- o olemassa olevaksi velvoitteeksi, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien taloudellisten resurssien ulosvirtausta unionilta, tai velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti.

Taustatietoa yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin liittyvistä ehdollisista vastuista

03 Suorittaessaan [yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen](#) mukaisia tehtäviään yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle, neuvostolle ja komissiolle voi aiheutua ehdollisia vastuuta, jotka liittyvät meneillään oleviin oikeudellisiin menettelyihin (EU:n tai kansallisissa tuomioistuimissa) seuraavien aiheiden osalta:

- o **kriisinratkaisupäätökset ja kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskevat päätökset**

¹ Kansainvälinen julkisen sektorin tilinpäätösstandardi IAS 19 – Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat sekä EU:n kirjanpitosääntö 10.

- o **periaate, jonka mukaan velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan:** omaisuuteen liittyvien perusoikeuksien turvaamiseksi yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetussa asetuksessa vaaditaan, että velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan kuin tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä.

04 Lisäksi kriisinratkaisuneuvostolla voi olla ehdollisia vastuita, jotka liittyvät sellaisiin käynnissä oleviin oikeudellisiin menettelyihin, jotka koskevat luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä (tässä kertomuksessa käytetään termiä **pankit**) yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kerättävien rahoitusosuuksien laskentaa ja keräämistä.

Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa

Tarkastuksen laajuus

05 Tilintarkastustuomioistuin arvioi tässä tarkastuskertomuksessa, olivatko yhteinen kriisintarkaisuneuvosto, komissio ja neuvosto ilmoittaneet [yhteisestä kriisintarkaisumekanismista annetun asetuksen](#) mukaisista tehtävistä aiheutuvat ehdolliset vastuut asianmukaisesti.

Tarkastustapa

06 Tilintarkastustuomioistuin poimi ja analysoi tarkastusta varten otoksen EU:n tuomioistuimissa vireillä olevista yhteiseen kriisintarkaisumekanismiin liittyvistä asioista. Lisäksi se tutki tietoja, jotka koskivat kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevia yhteiseen kriisintarkaisumekanismiin liittyviä asioita ja yhteiseen kriisintarkaisumekanismiin liittyviä hallinnollisia menettelyitä. Tilintarkastustuomioistuin keräsi tarkastusevidenssiä muun muassa haastatteluin sekä käymällä läpi yhteisen kriisintarkaisuneuvoston, komission ja neuvoston asiakirjoja sekä ulkopuolisten asianajajien laatimia vahvistuskirjeitä. Tilintarkastustuomioistuin analysoi myös kansallisilta kriisintarkaisuviranomaisilta saatua evidenssiä sekä julkisesti saatavilla olevia tietoja.

07 Tässä kertomuksessa keskitytään vuoden 2022 tileihin vaikuttaviin tärkeimpiin tapahtumiin. Tarkempia tietoja aiemmista tapahtumista esitetään [vuoden 2021 kertomuksessa](#).

Huomautukset

Osa I: Kriisinratkaisuneuvoston ehdolliset vastuut

08 *Taulukossa 1* esitetään kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2022 tilinpäätöksessä ilmoitettu yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin liittyvien ja kriisinratkaisuneuvostoa koskevien oikeudellisten menettelyiden määrä ja asianomaiset ehdolliset vastuut, joiden määrä on yhteensä 1 892 miljoonaa euroa². Tilintarkastustuomioistuimen tietoon ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat sille aiheen uskoa, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisutehtävien suorittamisesta aiheutuvat ehdolliset vastuut olisi ilmoitettu olennaisella tavalla virheellisesti.

Taulukko 1 – Yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin liittyvät, kriisinratkaisuneuvostoa koskevat oikeudelliset menettelyt ja asianomaiset ehdolliset vastuut, tilanne 15. kesäkuuta 2023

Kuvaus	EU:n tuomioistuimissa vireillä olevien oikeudenkäyntien määrä	Kansallisissa tuomioistuimissa tai hallinnollisessa menettelyssä käsiteltävänä olevien asioiden määrä	Kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätöksessä ilmoitetut ehdolliset vastuut (milj. euroa)
Kriisinratkaisupäätökset ja kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskevat päätökset	115	339	0
<i>Banco Popular Español S.A.:n (BPE) kriisinratkaisu</i>	104	334	0
<i>Sberbank Europe AG:n kriisinratkaisun tekemättä jättäminen</i>	2	0	0
<i>Sberbank banka d.d:n kriisinratkaisu</i>	3	3	0
<i>Sberbank d.d.:n kriisinratkaisu</i>	3	2	0

² Final annual accounts of the Single Resolution Board – Financial Year 2022, s. 33.

Kuvaus	EU:n tuomioistuimissa vireillä olevien oikeudenkäyntien määrä	Kansallisissa tuomioistuimissa tai hallinnollisessa menettelyssä käsiteltävänä olevien asioiden määrä	Kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätöksessä ilmoitetut ehdolliset vastuut (milj. euroa)
<i>ABLV-pankin ja PNB Bankan kriisinratkaisun tekemättä jättäminen</i>	3	0	0
Banco Popular Español S.A.:ta koskeva päätös, jonka mukaan velkojat eivät jää kriisinratkaisussa huonompaan asemaan	6	0	0
Ennakolliset vakauserä	86	198	1 892
YHTEENSÄ	207	537	1 892

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tietojen ja vuoden 2022 tilinpäätöksen perusteella (tiedot tilinpäätöksen allekirjoittamispäivältä); ei sisällä tapauksia, joissa pyydetään ainoastaan oikeutta tutustua asiakirjoihin, eikä tapauksia, jotka koskevat oikeudenkäyntikulujen määrittämistä tai henkilöstöasioita, ellei niillä ole merkitystä yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen mukaisten kriisinratkaisuneuvoston tehtävien kannalta.

Kriisinratkaisupäätöksistä ja kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskevista päätöksistä johtuviin oikeudellisiin menettelyihin liittyvät ehdolliset vastuut

Banco Popular Españolia koskevaa kriisinratkaisupäätöstä vastaan nostetut kanteet

09 Ensimmäinen kriisinratkaisupäätös tehtiin vuonna 2017, ja se koski Banco Popular Español S.A.:ta (BPE). Päätös kattoi pääomainstrumenttien alaskirjauksen ja muuntamisen sekä pankin myynnin Banco Santander S.A.:lle yhdellä eurolla. Komissio hyväksyi kriisinratkaisumääräyksen.

10 Vuoden 2022 lopussa mennessä EU:n tuomioistuimissa oli vireillä 104 kriisinratkaisuneuvostoa vastaan nostettua kannetta, jotka liittyivät BPE:hen. Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti viidessä 1. kesäkuuta 2022 antamassaan tuomiossa (joita pidetään pilottitapauksina) BPE:n kriisinratkaisua koskevan kriisinratkaisuneuvoston päätöksen laillisuuden. Se vahvisti myös Euroopan komission kriisinratkaisumääräykselle antaman hyväksynnän. Vahingonkorvauskanne hylättiin ja kantajat veloitettiin maksamaan oikeudenkäyntikulut. Näistä neljästä tuomiosta on

tehty viisi valitusta. Yhdessä näistä tapauksista valittaja perui valituksensa³. Kriisinratkaisuneuvosto arvioi kielteisen lopputuloksen todennäköisyyden näissä uusissa asioissa vähäiseksi, ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen 1. kesäkuuta 2022 antamat tuomiot ja kantajien esittämät kanneperusteet. Kriisinratkaisuneuvostoa vastaan on nostettu myös neljä uutta vahingonkorvauskannetta⁴, joita lykätään siihen saakka, kunnes viidestä valituksesta on annettu lopullinen ratkaisu. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa kriisinratkaisuneuvoston arvion kanssa.

11 Lisäksi kansallisella tasolla on edelleen vireillä Espanjan kansallista kriisinratkaisuviranomaista (NRA) vastaan 334 hallinnollista menettelyä ja oikeudenkäyntiä, jotka koskevat BPE:n kriisinratkaisua. Kriisinratkaisuneuvoston mukaan on olemassa vain vähäinen riski siitä, että kansalliset tuomioistuimet antavat kansallista kriisinratkaisuviranomaista vastaan tuomion, jossa sen päätös todetaan lainvastaiseksi. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa kriisinratkaisuneuvoston arvion kanssa.

Sberbank d.d:tä ja Sberbank Banka d.d:tä koskevaa kriisinratkaisupäätöstä ja Sberbank Europe AG:n osalta tehtyä kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskevaa päätöstä vastaan nostetut kanteet

12 Vuonna 2022 kriisinratkaisuneuvosto päätti ryhtyä Sberbank d.d. -pankkia ja Sberbank banka d.d. -pankkia koskeviin kriisinratkaisutoimiin. Molemmissa tapauksissa kriisinratkaisuneuvosto teki kriisinratkaisumääräyksen, jossa liiketoiminnan myyntiä käytettiin kriisinratkaisuvälineenä. Kriisinratkaisuneuvosto päätti, että Sberbank Europe AG:n kriisinratkaisu ei ollut yleisen edun mukaista, joten pankkiin kohdistettiin kansallisen lainsäädännön mukainen tavanomainen maksukyvyttömyysmenettely ilman yhteisen kriisinratkaisurahaston osallistumista tai tukea. Sberbank Europe AG ja Sberbank of Russia OAO nostivat unionin yleisessä tuomioistuimessa kahdeksan kannetta. Niistä neljä⁵ oli vastaan kriisinratkaisuneuvoston ja komission kriisinratkaisupäätöksiä, ja kaksi⁶ niistä oli myös neuvostoa vastaan. Kaksi muuta

³ Asia [C-539/22 P](#).

⁴ Asiat [T-294/22](#), [T-474/22](#), [T-475/22](#) ja [T-477/22](#).

⁵ Asiat [T-523/22](#) ja [T-524/22](#) sekä asiat [T-525/22](#) ja [T-526/22](#), jotka yleinen tuomioistuin jätti tutkimatta (määräys 10. lokakuuta 2023).

⁶ Yleinen tuomioistuin jätti nämä kaksi tapausta tutkimatta siltä osin, kuin ne kohdistuivat neuvostoon (määräys 8. syyskuuta 2023 tapauksissa [T-523/22](#) ja [T-524/22](#)).

kannetta⁷, jotka molemmat oli nostettu pelkästään kriisinratkaisuneuvostoa vastaan, koskivat kriisinratkaisuneuvoston päätöstä Sberbank Europe AG:n kriisinratkaisun tekemättä jättämisestä. Edelleen kaksi muuta kannetta⁸, jotka myös oli nostettu pelkästään yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa vastaan, liittyivät kriisinratkaisutoimen yhteydessä aiheutuneisiin kuluihin. Oikeudenkäyntimenettelyjen tässä vaiheessa kriisinratkaisuneuvosto arvioi käytettävissä olevien tietojen perusteella, että taloudellisten resurssien ulosvirtaaminen vireillä olevien oikeudenkäyntien seurauksena ei ole kovin todennäköistä. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa yhteisen kriisinratkaisuneuvoston näistä tapauksista tekemän arvion kanssa.

13 Vuoden 2022 loppuun mennessä oli vireillä kansallisella tasolla viisi hallinnollista ja tuomioistuinmenettelyä, jotka koskivat Sberbank-yhteisöjen kriisinratkaisua. Jos jossakin oikeudenkäynneistä, jotka ovat vireillä kansallisissa tuomioistuimissa, kantajat voittavat ja kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen on maksettava vahingonkorvauksia, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi joutua korvaamaan vastaavat määrät kokonaan tai osittain⁹. Tässä vaiheessa kriisinratkaisuneuvosto katsoo, että näiden riita-asioiden lopputulosta ja sen mahdollisia taloudellisia vaikutuksia on vaikea kohtuudella ennustaa. Tämä johtuu kriisinratkaisua koskevan oikeudellisen kehityksen ominaispiirteistä ja erityisolosuhteista, joissa kriisinratkaisutoimet on kyseisten yhteisöjen suhteen toteutettu. Kriisinratkaisuneuvosto antoi siksi tietoja niiden ehdollisten vastuiden luonteesta, jotka liittyvät näihin riita-asioihin. Se katsoi kuitenkin, ettei se pysty määrittämään kyseisten vastuiden taloudellista vaikutusta. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa yhteisen kriisinratkaisuneuvoston näistä tapauksista tekemän arvion kanssa.

Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät periaatteeseen, jonka mukaan velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan

14 Unionin yleisessä tuomioistuimessa on vireillä kuusi asiaa, jotka koskevat kriisinratkaisuneuvoston 17. maaliskuuta 2020 tekemää päätöstä, jossa määritetään, pitäisikö BPE:n entisille osakkeenomistajille ja velkojille myöntää korvauksia (ns. arvonmääritys 3 -päätös). Kriisinratkaisuneuvosto arvioi kielteisen lopputuloksen todennäköisyyden näissä tapauksissa vähäiseksi, kun otetaan huomioon unionin

⁷ Asia T-450/22 ja asia T-527/22, jonka yleinen tuomioistuin jätti tutkimatta (määräys 10. lokakuuta 2023).

⁸ T-571/22 ja T-572/22.

⁹ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 87 artiklan 4 kohta.

yleisen tuomioistuimen 1. kesäkuuta 2022 antamat tuomiot ja kantajien esittämät kanneperusteet. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa yhteisen kriisinratkaisuneuvoston näistä tapauksista tekemän arvion kanssa.

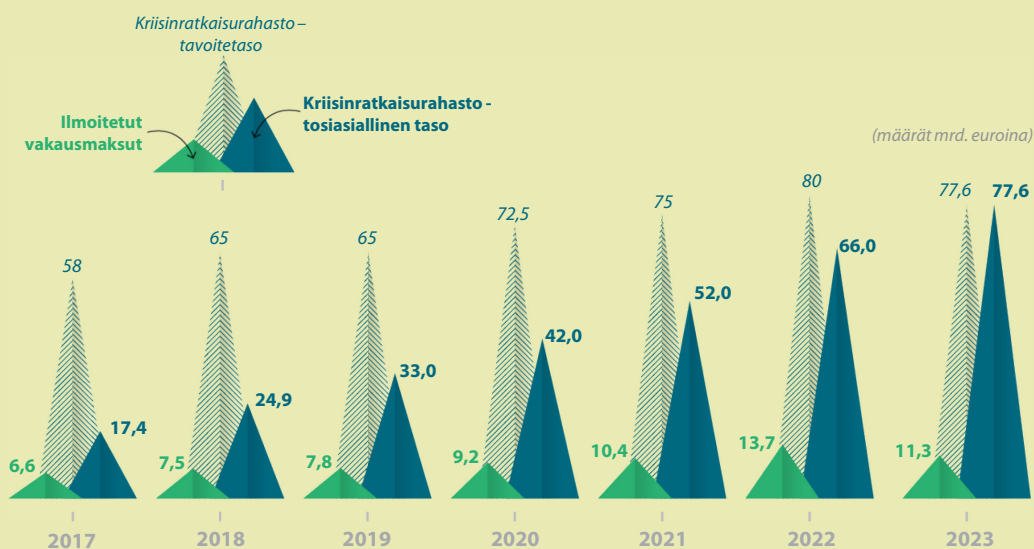
Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät yhteiseen kriisinratkaisurahastoon suoritettaviin pankkien vakausmaksuihin EU:n tasolla

15 Pankkiunionin pankeilla on lakisääteinen velvollisuus suorittaa yhteiseen kriisinratkaisurahastoon vuotuisia ennakkollisia vakausmaksuja. Vakausmaksut määräytyvät pankin koon ja (soveltuvissa tapauksissa) riskiprofiilin perusteella, ja ne lasketaan [komission delegoidussa asetuksessa \(EU\) 2015/63](#) vahvistetun menetelmän mukaisesti ottaen huomioon kriisinratkaisuneuvoston laskema vuotuinen tavoitetaso (ks. [laatikko 1](#)).

Laatikko 1

Yhteinen kriisinratkaisurahasto

Yhteistä kriisinratkaisurahastoa kootaan aluksi kahdeksan vuoden aikana, ja kyseinen jakso päättyy 31. joulukuuta 2023. Kriisinratkaisurahaston tavoitetason, joka on saavutettava alkuvaiheen loppuun mennessä, olisi oltava vähintään yksi prosentti kaikkien niiden pankkien suojattujen talletusten kokonaismäärästä, jotka ovat saaneet toimiluvan jossakin osallistuvassa jäsenvaltiossa. Kriisinratkaisuneuvosto on asettanut vuotuisen tavoitetason, joka vastaa sen lakisääteistä veloitetta saavuttaa kriisinratkaisurahaston tavoitetaso 31. joulukuuta 2023 mennessä. Kuten alla olevasta kaaviosta käy ilmi, tavoitetasoennustetta on mukautettu vuosittain.

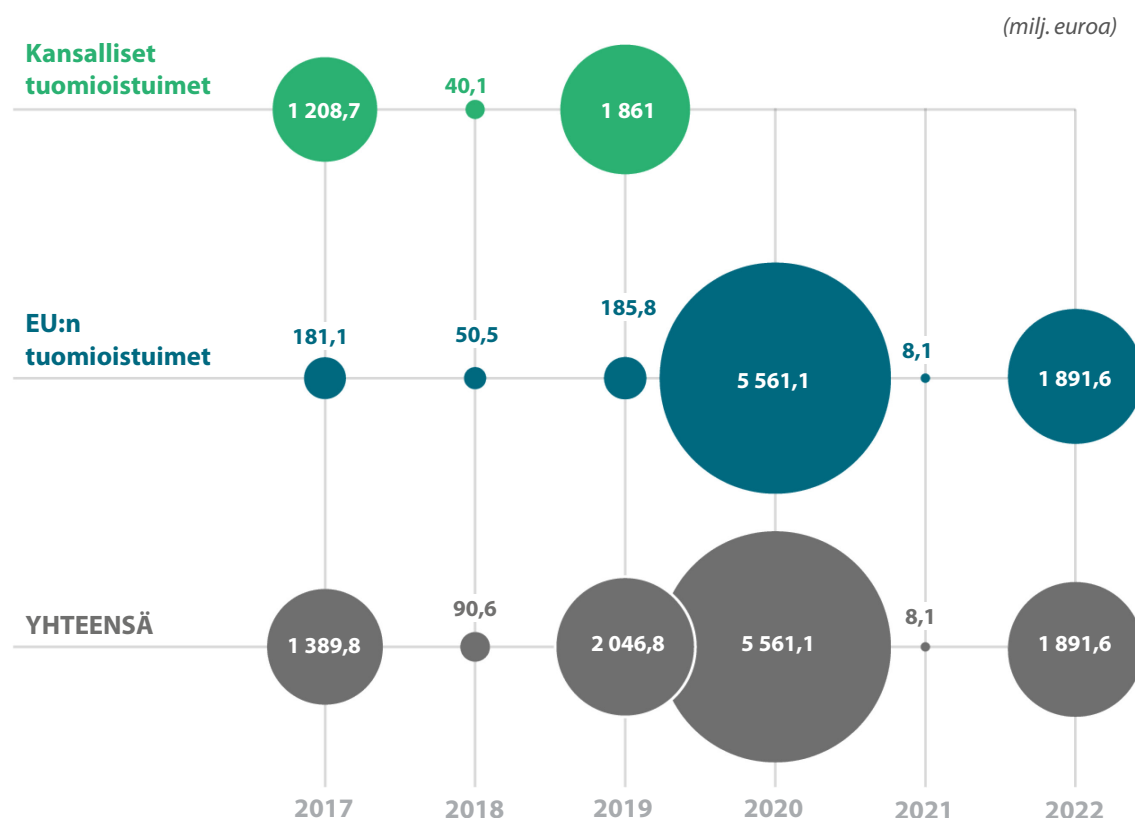

Lähde: Tilintarkastustuomioistuin kriisinratkaisuneuvoston tietojen perusteella (ilmoitetut vuosien 2015 ja 2016 rahoitusosuudet sisältyvät vuoden 2017 yhteenlaskettuun määrään). Kaaviossa "ilmoitettu vakausmaksu" vastaa "vuotuisen tavoitetason" määrää, jota on mukautettu mahdollisilla aiempien vuosien sovellettavilla oikaisuilla, ja osaa vuoden 2015 vakausmaksua, joka nettoutetaan asteittain alkuvaiheen aikana. Yhteisen kriisinratkaisurahaston tosiasiallinen taso vuonna 2023 sisältää myös yhteisen kriisinratkaisurahaston käteiskorvaukset ja sijoitussalkun tuoton.

16 Kun yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös varinhoitovuodelta 2022 allekirjoitettiin, EU:n tuomioistuimissa oli vireillä 86 ennakkolisiin vakausmaksuihin liittyvää menettelyä kriisinratkaisuneuvostoa vastaan. Vertailun vuoksi todettakoon, että vuoden 2021 osalta määrä oli 63.

17 Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti vuoden 2022 tilinpäätöksessään ennakkollisiin vakausmaksuihin liittyvien ehdollisten vastuiden määräksi 1 887 miljoonaa euroa; vuonna 2021 vastaava määrä oli 5,5 miljoonaa euroa (ks. kohdat [18-23](#)). Vastuut liittyivät 39:ään unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevaan asiaan; vuonna 2021 vireillä olevia asioita oli kahdeksan. Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti myös kantajien oikeudenkäyntikuluja vastaavat 4,6 miljoonan euron ehdolliset vastuut, jotka liittyvät 72 asiaan. Euroopan unionin tuomioistuin voisi vaatia kriisinratkaisuneuvostoa maksamaan nämä kulut (ks. [kaavio 1](#)). Vertailun vuoksi todettakoon, että vuoden 2021 osalta määrä oli 2,5 miljoonaa euroa ja liittyi kaikkiaan 51 asiaan.

Kaavio 1 – Kriisinratkaisurahastoon suoritettaviin ennakkollisiin vakausmaksuihin liittyvät ehdolliset vastuut kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätöksessä (2017–2022)

Lähde: Kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätös varainhoitovuodelta 2022: 1 887 miljoonaa euroa ehdollisia vastuita, jotka liittyvät ennakkollisia vakausmaksuja koskeviin EU:n tuomioistuimissa vireillä oleviin oikeustapauksiin, ja 4,5 miljoonan euron vastuut vireillä oleviin asioihin liittyvien oikeudenkäyntikulujen osalta.

Kriisintarkkaisuvaraston tavoitetasoa koskevat riita-asiat

18 Noin **96 prosenttia** vuoden 2022 tilinpäätöksessä ilmoitetuista ehdollisten vastuiden kokonaismäärästä johtuu vuoden 2022 ennakkollisia vakuusmaksuja koskevista uusista riita-asioista, jotka liittyvät pääasiassa kriisintarkkaisuvaraston tavoitetasoa koskeviin uusiin kanneperusteisiin, kuten kohdissa **22** ja **23** kuvataan.

19 Kriisintarkkaisuvaraston tavoitetasoa ja siihen liittyviä ennakkollisia vakuusmaksuja säännellään yhteisestä kriisintarkkaisuvarastomekanismista annetun asetuksen 69 ja 70 artiklassa. Kriisintarkkaisuvarastoneuvosto katsoi, että yhteisestä kriisintarkkaisuvarastomekanismista annetussa asetuksessa tarkoitettu tavoitetaso on luonteeltaan dynaaminen. Se vaihtelee alkuvaiheen aikana, koska se on perustuttava suojattujen talletusten ennakoituun määrään alkuvaiheen lopussa eli 31. joulukuuta 2023. Kriisintarkkaisuvarastoneuvosto katsoo siksi, että yhteisestä kriisintarkkaisuvarastomekanismista annetun asetuksen 70 artiklan 2 kohtaa ei aina voida soveltaa lainkaan, ainakaan tiukasti. Tämä johtuu siitä, että saavuttaakseen lopullisen tavoitetason ja noudattaakseen samalla yhteisestä kriisintarkkaisuvarastomekanismista annetun asetuksen 70 artiklan 2 kohdassa säädettyä ennakkollisten vakuusmaksujen 12,5 prosentin enimmäisosuutta, kriisintarkkaisuvarastoneuvoston olisi pitänyt arvioida tarkasti heti alkuvaiheen alussa, mikä suojattujen talletusten määrä olisi kyseisen kauden lopussa. Suojattujen talletusten tosiasiallinen taso 31. joulukuuta 2023 on kuitenkin tiedossa vasta vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä.

20 Kun otetaan huomioon kriisintarkkaisuvaraston vuoden 2021 lopussa käytettävissä olleet varat (52 miljardia euroa) ja vuoden 2022 arvioitu tavoitetaso (80 miljardia euroa), kuten *laatikosta 1* käy ilmi, kriisintarkkaisuvarastoneuvosto laski kahden jäljellä olevan vuoden (2022–2023) osalta vajeeksi arviolta 28 miljardia euroa. Kriisintarkkaisuvarastoneuvosto asetti sen vuoksi vuoden 2022 ennakkollisille vakuusmaksuille vuotuisen tavoitetason, joka on puolet arvioidusta puuttuvasta määrästä.

21 Useat luottolaitokset väittivät, että vuotuisen tavoitetason asettaminen noin 14 miljardiin euroon, kun alkuvaiheen lopun osalta ennustettu tavoitetaso oli noin 80 miljardia euroa, oli ristiriidassa yhteisestä kriisintarkkaisuvarastomekanismista annetun asetuksen 70 artiklan 2 kohdassa asetetun 12,5 prosentin enimmäisosuuden kanssa. Toiset laitokset väittivät, että tavoitetaso olisi arvioitava suojattujen talletusten perusteella heti alkuvaiheen alussa.

22 Kriisintarkastusneuvosto laski alkuperäisten ennakkollisia vakaussmaksuja koskevien päätösten ja mahdollisten tarkistettujen päätösten välisen eron arviointiin käyttämänsä menetelmän mukaisesti ehdolliset vastuut 31 vireillä olevassa riita-asiassa, joissa oli kriisintarkastusrahaston tavoitetasoa koskevia relevantteja perusteita. Näistä 21 tapausta liittyy vuoden 2022 ennakkollisiin vakaussmaksuihin. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa yhteisen kriisintarkastusneuvoston näistä tapauksista tekemän arvion kanssa.

Vuosien 2016–2020 ennakkollisia vakaussmaksuja koskevien päätösten uudelleen tekeminen

23 Kriisintarkastusneuvosto teki ne vakaussmaksukausien **2016, 2017, 2018, 2019** ja **2020** ennakkollisia vakaussmaksuja koskevat päätökset uudelleen, jotka eivät täyttäneet perusteluvaatimusta, jonka unionin tuomioistuin oli asettanut ennakkollisia vakaussmaksuja koskevia tapauksia varten¹⁰. Uudelleen tehdyt päätökset koskivat ainoastaan niitä pankkeja, jotka olivat riitauttaneet vastaavat ennakkollisia vakaussmaksuja koskevat päätökset unionin yleisessä tuomioistuimessa (ks. [taulukko 2](#)). Kriisintarkastusneuvosto ilmoitti päätösten uudelleen tekemisestä asianmukaisesti unionin yleiselle tuomioistuimelle, joka antoi kantajille mahdollisuuden toimittaa kanteen tarkistamista koskeva kirjelmä, jolla muutetaan tai täydennetään niiden kanneperusteita uudelleen tehtyjen päätösten valossa. Uudelleen tehtyjen päätösten jälkeen useat pankit esittivät uusia kanneperusteita, joiden mukaan uudelleen tehdyt päätökset oli julistettava lainvastaisiksi ja kumottava, mukaan lukien yhteisen kriisintarkastusrahaston tavoitetaso.

¹⁰ Yhdistetyissä asioissa C-584/20 P, Euroopan komissio v Landesbank Baden-Württemberg, ja C-621/20 P, yhteinen kriisintarkastusneuvosto v Landesbank Baden-Württemberg, ja asioissa C-664/20 P, Portigon AG v SRB ja C-663/20 P, Hypo Vorarlberg Bank AG v SRB.

Taulukko 2 – Uudelleentehdyt ennakkollisia vakausmaksuja koskevat päätökset

Vuosi	Tehty uudelleen (päivämäärä)	Kyseessä olevat luottolaitokset
2016	27. huhtikuuta 2022 ja 7. joulukuuta 2022	4 yksittäistä laitosta
2017	15. joulukuuta 2021 ja 25. heinäkuuta 2022	3 yksittäistä laitosta
2018	8. elokuuta 2022	4 yksittäistä laitosta
2019	8. elokuuta 2022	5 yksittäistä laitosta ja 126 laitosta, jotka kuuluvat viiteen pankkikonserniin
2020	7. joulukuuta 2022	15 yksittäistä laitosta ja 121 laitosta, jotka kuuluvat neljään pankkikonserniin

Lähde: Yhteinen kriisintarkaisuneuvosto.

24 Tämän kehityksen seurauksena yhteinen kriisintarkaisuneuvosto laski relevanttien 16 tapauksen osalta 54 miljoonan euron ehdolliset vastuut. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa yhteisen kriisintarkaisuneuvoston näistä tapauksista tekemän arvion kanssa.

Ehdolliset vastuut, jotka johtuvat kansallisella tasolla vireillä olevista ennakkollisia vakausmaksuja koskevista tapauksista

25 Joulukuussa 2019 antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin totesi, että ainoastaan Euroopan unionin tuomioistuin voi arvioida yhteiseen kriisintarkaisurahastoon suoritettavia ennakkollisia vakausmaksuja koskevien kriisintarkaisuneuvoston päätösten laillisuutta¹¹. Tästä huolimatta kansallisella tasolla on edelleen pantu vireille uusia tapauksia. Joukko pankkeja Alankomaissa, Itävallassa, Saksassa ja Suomessa on pannut kansallisissa tuomioistuimissa vireille hallinnollisia menettelyjä tai oikeudenkäyntejä päätöksistä, jotka koskevat kyseisten pankkien ennakkollisia vakausmaksuja. Suurin osa tapauksista on pantu vireille Saksassa. Kansallisella tasolla vireillä olevien tapauksien kokonaismäärä on kuitenkin vähentynyt

¹¹ Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-414/18, annettu 3. joulukuuta 2019.

merkittävästi: toukokuussa 2022 tapauksia oli kaikkiaan 711 ja toukokuussa 2023 kaikkiaan 154.

26 Kriisintarkastusneuvosto pitää vähäisenä riskiä siitä, että ennakkollisia vakauseräyksiä koskevien kansallisella tasolla käynnistettyjen oikeudenkäyntimenettelyjen seurauksena tapahtuisi taloudellisten resurssien ulosvirtausta. Niinpä kriisintarkastusneuvosto ei ilmoittanut näiden tapausten osalta ehdollisia vastuuta¹². Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa yhteisen kriisintarkastusneuvoston näistä tapauksista tekemän arvon kanssa.

Riita-asioihin liittyvät sisäiset kontrollit

27 Kriisintarkastusneuvosto on ottanut käyttöön riittävät sisäiset kontrollit, joiden avulla on mahdollista saada yleiskuva EU:n ja kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevista keskeisistä oikeudenkäynneistä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että kriisintarkastusneuvosto oli tehnyt sisäisen riskinarvioinnin, joka sisälsi arvioinnin perustelut kunkin riita-asioden luokan (esim. kriisintarkastus, ennakkollisia vakauseräyksiä koskevat asiat) osalta. Kriisintarkastusneuvosto myös dokumentoi ehdollisia vastuuta koskevat laskelmansa tapauksissa, joissa se oli arvioinut riskin taloudellisten resurssien ulosvirtauksesta yhteisestä kriisintarkastusrahastosta mahdolliseksi. Nämä tiedot toimitettiin tilinpitäjälle, jonka on hankittava kaikki tarvittavat tiedot sen varmistamiseksi, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan. Joissakin ennakkollisia vakauseräyksiä koskevissa riita-asioissa, joissa kriisintarkastusneuvosto katsoi, että riski taloudellisten resurssien ulosvirtauksesta kriisintarkastusrahastosta oli vähäinen, kriisintarkastusneuvosto ei kuitenkaan dokumentoinut riittävällä tavalla riskinarviointiaan yksittäisten kanneperusteiden osalta. Tämän vuoksi kirjanpitäjällä ei ole näistä tapauksista kattavaa analyysia, jonka pohjalta hän voisi tehdä johtopäätöksen siitä, onko tilinpäätöksessä esitettävä tietoja asiasta.

Osa II: Komission ehdolliset vastuut

28 *Taulukossa 3* esitetään komissiota koskevien yhteiseen kriisintarkastusmekanismiin liittyvien oikeudellisten menettelyiden määrä. Komissio ei esittänyt asiaan liittyviä ehdollisia vastuuta [vuoden 2022 tilinpäätöksessään](#).

¹² Final annual accounts of the Single Resolution Board – Financial Year 2022, s. 33.

Tilintarkastustuomioistuim ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa komission näistä tapauksista tekemän arvion kanssa.

Taulukko 3 – Yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin liittyvät, komissiota koskevat oikeudelliset menettelyt ja niihin liittyvät ehdolliset vastuut, tilanne 28. kesäkuuta 2023

Kuvaus	EU:n tuomioistuimissa vireillä olevien asioiden määrä	Kansallisissa tuomioistuimissa tai hallinnollisessa menettelyssä käsiteltävänä olevien asioiden määrä	Komission tilinpäätöksessä ilmoitetut ehdolliset vastuut (euroa)
<i>Banco Popular Español S.A.:n (BPE) kriisinratkaisu</i>	9	0	0
<i>Sberbank d.d.:n kriisinratkaisu</i>	2	0	0
<i>Sberbank banka d.d.:n kriisinratkaisu</i>	2	0	0
YHTEENSÄ	13	0	0

Lähde: Komission vuoden 2022 tilinpäätös ja muut lähteet.

29 Komissio on vastaajana neljässä valituksessa, jotka on tehty BPE-pilottitapauksia koskevista unionin yleisen tuomioistuimen päätöksistä¹³ (ks. kohta **10**). Yhdessä näistä tapauksista valittaja perui valituksensa¹⁴. Se on vastaajana myös neljässä uudessa vahingonkorvausasiassa, jotka pantiin vireille unionin yleisessä tuomioistuimessa vuonna 2022 ja koskevat BPE:n kriisinratkaisua¹⁵. Komission näkemyksen mukaan taloudellisten resurssien ulosvirtauksen todennäköisyys on näissä tapauksissa vähäinen. Lisäksi komissio riitautti eräässä toisessa asiassa unionin yleisen tuomioistuimen tuomion¹⁶ sillä perusteella, että kyseessä oleva valitus oli tehty

¹³ Asiat C-448/22 P, C-535/22 P, C-539/22 P ja C-541/22 P.

¹⁴ Asia C-539/22 P.

¹⁵ Asiat T-294/22, T-474/22, T-475/22 ja T-477/22.

¹⁶ Asia T-481/17.

ainoastaan kriisiratkaisuneuvoston kriisiratkaisupäätöksestä¹⁷ eikä komission päätöksestä, jolla hyväksyttiin kriisiratkaisuneuvoston kriisiratkaisumääräys. Komission tekemän valituksen epäedullinenkaan lopputulos ei kuitenkaan johtaisi komission osalta muiden taloudellisten resurssien kuin oikeudenkäyntikuluja vastaavan määrän ulosvirtaukseen.

30 Sberbank Austria AG nosti kaksi kannetta, joissa vaadittiin kumoamaan hyväksyntä, jonka komissio oli antanut kriisiratkaisuneuvoston tekemälle Sberbank banka d.d:tä ja Sberbank d.d:tä koskevalle riisratkaisupäätökselle (kyseessä ovat Sberbank Austria AG:n slovenialaiset ja kroatialaiset tytäryhtiöt)¹⁸. Sberbank Russia OAO nosti lisäksi kaksi muuta kannetta, joissa vaadittiin kumoamaan komission samoille kriisiratkaisuneuvoston kriisiratkaisupäätöksille antama hyväksyntä¹⁹. Komissio katsoo, että epäedullisen lopputuloksen todennäköisyys on näissä tapauksissa vähäinen.

Osa III: Neuvoston ehdolliset vastuut

31 *Taulukossa 4* esitetään neuvostoa koskevien yhteiseen kriisiratkaisumekanismiin liittyvien oikeudellisten menettelyiden määrä. Neuvosto ei esittänyt ehdollisia vastuuta [vuoden 2022 tilinpäätöksessään](#). Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa neuvoston arvion kanssa.

¹⁷ Asia C-551/22 P.

¹⁸ Asiat T-523/22 ja T-524/22.

¹⁹ Asiat T-525/22 ja T-526/22, jotka yleinen tuomioistuin jätti tutkimatta (määräys 10. lokakuuta 2023).

Taulukko 4 –Yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin liittyvät, neuvostoa koskevat oikeudelliset menettelyt ja niihin liittyvät ehdolliset vastuut, tilanne 19. kesäkuuta 2023

Kuvaus	EU:n tuomioistuimissa vireillä olevien asioiden määrä	Kansallisissa tuomioistuimissa tai hallinnollisessa menettelyssä käsiteltävänä olevien asioiden määrä	Neuvoston tilinpäätöksessä esitetyt ehdolliset vastuut (euroa)
<i>Sberbank d.d.:n kriisinratkaisu</i>	1	0	0
<i>Sberbank banka d.d.:n kriisinratkaisu</i>	1	0	0
YHTEENSÄ	2	0	0

Lähde: Neuvoston vuoden 2022 tilinpäätös ja muut lähteet.

32 Neuvosto oli myös vastaajana kahdessa Sberbank Austria AG:n nostamassa kanteessa, joissa vaadittiin kumoamaan hyväksyntä, jonka komissio oli antanut kriisinratkaisuneuvoston tekemälle Sberbank banka d.d:tä ja Sberbank d.d:tä koskevalle kriisinratkaisupäätökselle (kyseessä ovat Sberbank Austria AG:n slovenialaiset ja kroatialaiset tytäryhtiöt)²⁰. Vuoden 2022 tilien osalta neuvosto katsoi, että taloudellisten resurssien ulosvirtauksen todennäköisyys näiden kanteiden seurauksena on vähäinen. Neuvosto esitti 16. joulukuuta 2022 oikeudenkäyntiväitteen molempien kanteiden tutkimisen edellytysten puuttumisesta siihen itseensä nähden; EU:n yleinen tuomioistuin hyväksyi väitteen 8. syyskuuta 2023²¹.

²⁰ Asiat T-523/22 ja T-524/22.

²¹ Tuomioistuimen määräykset asioissa T-523/22 ja T-524/22, annettu 8. syyskuuta 2023.

Johtopäätökset ja suositukset

33 Suorittamiensa tarkastustoimenpiteiden, hankkimansa evidenssin ja varainhoitovuoden 2022 tilinpäätöstä laadittaessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella tilintarkastustuomioistuin toteaa, ettei sen tietoon ole tullut seikkoja, jotka antaisivat sille aiheen uskoa, että yhteisen kriisintarkastusneuvoston, komission ja neuvoston kriisintarkastustehtävien suorittamisesta aiheutuvat ehdolliset vastuut olisi ilmoitettu olennaisella tavalla virheellisesti. Tilintarkastustuomioistuin panee kuitenkin merkille, että on aina erittäin monimutkaista tehdä arvioita sellaisten oikeudellisten menettelyjen lopputuloksista, jotka on pantu vireille kriisintarkastusneuvostoa, komissiota ja neuvostoa vastaan kriisintarkastuspäätöksistä ja kriisintarkastus tekemättä jättämistä koskevista päätöksistä. Tämä johtuu siitä, että kriisintarkastus koskeva oikeudellinen kehys on suhteellisen uusi ja luo monimutkaisen, erityisen ja ennennäkemättömän oikeudellisen tilanteen (ks. kohta **13**).

34 Yhteinen kriisintarkastusneuvosto, komissio ja neuvosto arvioivat, että taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riski on vähäinen EU:n tasolla käsitellyissä tapauksissa, jotka liittyvät kriisintarkastuspäätöksiin ja kriisintarkastus tekemättä jättämistä koskeviin päätöksiin. Näin ollen ne eivät ilmoittaneet ehdollisia vastuita (ks. kohdat **10**, **12**, **14**, **28** ja **31**).

35 Kriisintarkastusneuvosto ilmoitti vuoden 2022 tilinpäätöksessään 1 887 miljoonan euron ehdolliset vastuut, jotka liittyvät yhteisestä kriisintarkastusrahastosta mahdollisesti suoritettaviin maksuihin. Kyseiset maksut liittyvät tapauksiin, jotka on pantu vireille vuosien 2016–2022 ennakkollisia vakausmaksuja koskevia päätöksiä vastaan. Kriisintarkastusneuvosto ilmoitti myös vastapuolen oikeudenkäyntikuluihin liittyvän 4,6 miljoonan euron ehdollisen vastuun (ks. kohta **17**).

36 Joidenkin vuosien 2016–2022 tapausten osalta kriisintarkastusneuvosto arvioi mahdolliseksi riskin siitä, että taloudellisia resursseja virtaa ulos yhteisestä kriisintarkastusrahastosta. Pankit esittivät uusia kanneperusteita, jotka koskivat paitsi vuoden 2022 tapauksia myös vanhempia tapauksia, koska vuosien 2016–2020 päätöksiä tehtiin uudelleen. Nämä uudet kanneperusteet, erityisesti ne, jotka koskevat yhteisen kriisintarkastusrahaston tavoitetasoon liittyviä vuoden 2022 tapauksia, aiheuttivat ehdollisten vastuiden merkittävän kasvun vuoden 2022 tilinpäätöksessä (ks. kohta **18**).

37 Kuten aiempina vuosina, kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut ehdollisia vastuita, jotka olisivat liittyneet ennakkollisia vakaussmaksuja koskeviin kansallisen tason menettelyihin. Tämä on linjassa sen unionin tuomioistuimen antama ennakkoratkaisun kanssa, että kansallisilla tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa tarkistaa kriisinratkaisuneuvoston päätöksiä, jotka koskevat kriisinratkaisurahastoon suoritettavia ennakkollisia vakaussmaksuja (ks. kohta [25](#)).

38 Kriisinratkaisuneuvoston tilinpitäjä sai kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2022 tilinpäätöksen laatimista varten sen oikeudelliselta yksiköltä riskinarvioinnin kustakin vireillä olevien riita-asioiden luokasta sekä analyysin ehdollisten vastuiden uudesta laskentamenetelmästä (ks. kohdat [22–24](#)). Riskinarviointi sisälsi perustelut, mutta eräissä tapauksissa, joissa taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riski oli arvioitu vähäiseksi, dokumentointi oli riittämätöntä (ks. kohta [27](#)).

Suositus – Vahvistetaan sisäisiä kontrolleja tilinpäätöksen laatimisen osalta

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston olisi vahvistettava sisäisen valvonnan järjestelmiään tilinpäätöksen laatimisen osalta siten, että ne sisältävät riittävästi dokumentaatiota perusteluista sellaisten EU:n tuomioistuimissa vireillä olevien oikeustapausten taustalla, joissa riski katsotaan vähäiseksi.

Tavoiteajankohta: Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2023 tilinpäätöksen esittämisen yhteydessä

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Mihails Kozlovsin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 7. marraskuuta 2023 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Tony Murphy
presidentti

Liitteet

Liite I – Aiempina vuosina esitettyjen suositusten seuranta

Vuosi	Suositus	Tilanne	Erittely
2022	Kriisinratkaisuneuvoston olisi ennen tilinpäätöksensä viimeistelyä pyydettävä suoraan kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta kirjalliset vahvistukset, joissa arvioidaan, kuinka todennäköistä on taloudellisten resurssien ulosvirtaus kriisinratkaisuun tai kriisinratkaisurahastoon suoritettaviin ennakollisiin vakauseräisiin liittyvien kansallisten menettelyjen vuoksi.	Pantu täytäntöön	Kriisinratkaisuneuvosto pyysi toukokuussa 2023 kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta kyseisen kirjallisen vahvistuksen vuoden 2022 tilinpäätöksen osalta. Kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset vastasivat pyyntöön ennen vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksymistä.
2022	Kvantifioidessaan vastapuolen oikeudelliseen edustukseen liittyvien oikeudenkäyntikulujen maksamisesta aiheutuvia ehdollisia vastuita kriisinratkaisuneuvoston olisi kehitettävä asianomaisten tapausten analysointia ottaen huomioon oikeudenkäynnin monimutkaisuus ja mahdollinen kesto.	Pantu täytäntöön	Kriisinratkaisuneuvosto tarkensi analyysiään oikeudenkäyntikuluista, joita voi aiheutua vireillä olevista ennakollisiin vakauseräisiin liittyvistä tapauksista; se otti tässä yhteydessä huomioon menettelyjen monimutkaisuuden ja mahdollisen keston.
2022	Ennakollisia vakauseräisiä koskevilla tapauksilla, joissa kriisinratkaisuneuvosto arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen mahdolliseksi mutta ei pysty luotettavasti määrittämään ehdollisten vastuiden määrää, sen olisi ilmoitettava tilinpäätöksessään epävarmuustekijöiden luonne ja syyt.	Pantu täytäntöön	Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti tarvittavat tiedot lopullisessa tilinpäätöksessään.

Lyhenteet

BPE: Banco Popular Español S.A.

Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus: Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskeva [asetus](#)

Sanasto

Kriisinratkaisu: Lähellä kaatumista olevan tai todennäköisesti kaatuvan rahoituslaitoksen hallittu likvidaatio sen keskeisten toimintojen jatkuvuuden varmistamiseksi, rahoitusvakauden säilyttämiseksi ja julkisten varojen suojaamiseksi minimoimalla julkisen rahoitustuen tarve.

Kriisinratkaisumääräys: Erittely lähellä kaatumista olevan rahoituslaitoksen likvidaatiossa käytettävistä keinoista.

Oikeudenkäyntikulujen määrittämistä koskevat menettelyt: Menettely, jolla Euroopan unionin tuomioistuimien määrittää tuomion perusteella maksettavat oikeudenkäyntikulut.

Pankkiunioni: Yhdennetty rahoituskehys, jota sovelletaan euroalueen pankkeihin sekä kaikkiin niihin euroalueen ulkopuolisiin jäsenvaltioihin, jotka päättävät osallistua siihen.

Tavoitetaso: Vähimmäismäärä, joka yhteisellä kriisinratkaisurahastolla on oltava ensimmäisen kertymisvaiheen loppuun mennessä (31. joulukuuta 2023) ja joka on vähintään 1 prosentti kaikista pankkiunionissa suojattavista talletuksista.

Vuotuinen tavoitetaso: Yhteiseen kriisinratkaisurahastoon tiettyinä vuosina kerättävien rahoitusosuuksien määrä.

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastaus

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto hyväksyy suosituksen.

Komission vastaukset

Komissio on pannut merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

Neuvoston vastaus

Panen tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin ei löytänyt mitään näyttöä, joka olisi ristiriidassa neuvoston tilinpäätöksessä noudatetun lähestymistavan kanssa.

Neuvoston pääsihteeri

Tarkastustiimi

Yhteisen kriisintarkistusmekanismin perustamisesta annetun [asetuksen \(EU\) N:o 806/2014](#) 92 artiklan 4 kohdan nojalla Euroopan tilintarkastustuomioistuimien raportoi vuosittain mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet yhteisen kriisintarkistusneuvoston, komission ja neuvoston suorittaessa asetuksen mukaisia tehtäviään.

Tästä tarkastuksesta vastasi IV tarkastusjaosto, jonka erikoisalat ovat markkinoiden sääntely ja kilpailukykyinen talous. Tarkastusjaoston puheenjohtaja on Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Mihails Kozlovs. Tarkastus toimitettiin Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenen François-Roger Cazalan johdolla ja siihen osallistuivat kabinettipäällikkö Dirk Pauwels, kabinettiavustaja Stephanie Girard, johtaja Joanna Metaxopoulou, toimialapäällikkö Michal Machowski, tehtävävastaava Leonidas Tsonakas sekä tarkastajat Carlos Soler Ruiz, Armin Hosp ja Ioannis Sterpis; oikeudellisena neuvonantajana toimi Andreea-Maria Feipel-Cosciug.

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2023

Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet vahvistetaan avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleenkäyttämistä koskevassa [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksessä 6-2019](#).

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Yleissääntö siis on, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja kaikista sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle kuuluvan sisällön uudelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Tarvittavat lisäoikeudet on hankittava, jos tietyssä sisällössä (esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuvissa) esitetään tunnistettavissa olevia henkilöitä tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä.

Jos tällainen lisäoikeus saadaan, se kumoaa ja korvaa yllä mainitun yleisen käyttöoikeuden. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydetty suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patentteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille Internet-sivustoille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Tilintarkastustuomioistuimen logon käyttö

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

■ Euroopan unionin
julkaisutoimisto